

Dossier: de jonge groepen

Het 'Jeune Théâtre': leven en dood van een project

Tussen droom en daad staan vaak praktische bezwaren.

Voor jonge theatermakers is dat niet anders: een repetitielokaal vinden, een producent over de brug halen, de vraag of je mag repeteren als je uitkeringsgerechtigde bent, ... op de duur zou je vergeten te spelen.

Benoit Vreux doet het verhaal van het 'Jeune Théâtre' van de Franse Gemeenschap van ons land, hoe enkele jonge artiesten een Staten-Generaal bijeenriepen en hoe de minister daar afwezig bleef.

Tussen die praktische bezwaren en de opdracht die het jonge theater tegenover de gemeenschap moet vervullen, moest ergens een brug worden gelegd, ook al is die maar voorlopig en wat wankel. Aan het slaan van die brug heeft een tiental jonge artiesten zich gezet. Het zijn voornamelijk regisseurs die de handen uit de mouwen hebben gestoken en de Staten-Generaal van het Jonge Theater hebben bijeengeroepen. Jean-Christophe Lauwers (Théâtre de l'Oc) nam het initiatief tot de oprichting van een Raad die maanden na elkaar meerdere keren per week werkinkelde om een discussieplatform tot stand te brengen waarin de jonge gezelschappen zouden dialogeren en om een openbaar evenement te organiseren waarbij de situatie van het jonge theater op artistiek, institutioneel en financieel gebied duidelijk zou worden gemaakt aan alle deelnemers aan het theatergebeuren: overheid, schouwburgdirecties en pers.

Er werd om te beginnen een omvraag gehouden onder alle jonge gezelschappen die tenminste twee professionele stukken hadden opgevoerd in de laatste vijf seizoenen. Dit leverde een beter inzicht in de toestand en stof voor concrete voorstellen. Want al beschikt de Dienst The-

ater van de Franse Gemeenschap over statistische gegevens van de grote gezelschappen, over het 'Jeune Théâtre' is er vrijwel niets steekhoudends te vinden.

De eerste Staten-Generaal van het Jonge Theater dateerden van 1974. Toen ontstonden een aantal belangrijke initiatieven waarvan de gevolgen nu nog voelbaar zijn, maar die toch duidelijk ook vrij ver af staan van de huidige situatie of totaal geen zin meer hebben.

Dus werd beslist de Staten-Generaal van het Jonge Theater in 1994 als volgt te organiseren:

- twee dagen overleg voor alle jonge artiesten (op 21 en 22 februari). Het doel was het werk van de Regelingscommissie bekend te maken en te luisteren naar adviezen, opmerkingen en voorstellen van deelnemers.

- een dag openbare voorstelling van de vragen en eerste antwoorden uit genoemd overleg, ten overstaan van de theaterwereld en de overheid (op 26 februari in Théâtre Varia).

De eerste twee dagen hadden als hoofdthema 'vie et mort d'un projet artistique'. De deelnemers bezonnen zich over het structurele raderwerk waar een theaterproductie tegenwoordig door-

heen moet, wat er hapert, wat er verbeterd kan worden of gewoon wat ieder afzonderlijk op dat gebied ervaren heeft.

Er stonden vier punten op de agenda: de Adviescommissie voor Hulp aan Theaterprojecten, de Culturele Instellingen en de coproductie, de nationale en internationale verspreiding, de pers.

De Adviescommissie voor Hulp aan Theaterprojecten

De Commission consultative d'Aide aux Projets théâtraux trekt alleen projecten aan die tenminste een van de volgende vereisten vervullen:

- de nieuwste en meest vrije expressievormen van de dramatische kunst brengen en verspreiden;

- de werken van toneelauteurs van de Franse Gemeenschap presenteren of experimenteren met werken van vernieuwende hedendaagse schrijvers;

- verspreiding van werken uit het grote oude of hedendaagse repertoire.

Uitgesloten zijn echter:

- projecten waarvan de financiële haalbaarheid niet gegarandeerd is;

- projecten die niet door een verspreidingsplan worden ondersteund.

Deze laatste twee punten wegen zwaar in de evolutie van de CAP de jongste jaren.

De 41 miljoen frank kredieten die de CAP voor het jaar 1993 ter beschikking krijgt, worden besteed aan:

- hulp bij een eerste project, gaande van 300.000 tot 800.000 frank;

- hulp bij de projecten van toneelmakers die al eerder steun hebben gekregen, van 800.000 tot 3 miljoen frank;

- hulp voor wederopvoeringen, die minder vaak wordt gevraagd.

De CAP vergaardt een tiental keren per jaar en onderzoekt jaarlijks een goede honderd dossiers.

Er zijn acht commissieleden en ze zijn benoemd voor vier jaar "op basis van hun bekendheid en het belang dat zij stellen in de dramatische creatie". De Commissie moet bovendien de verschillende politieke strekkingen vertegenwoordigen.

Het kwam er al spoedig toe dat de financiële haalbaarheid maatgevend werd bij de keuze van de Commissie. Als leden van de CAP werden vooral mensen genomen die vertrouwd waren met het theaterbeheer, directeurs van culturele centra of institutionele schouwburgen. Maar dat bracht de nodige verwarring teweeg, vooral het feit dat sommige